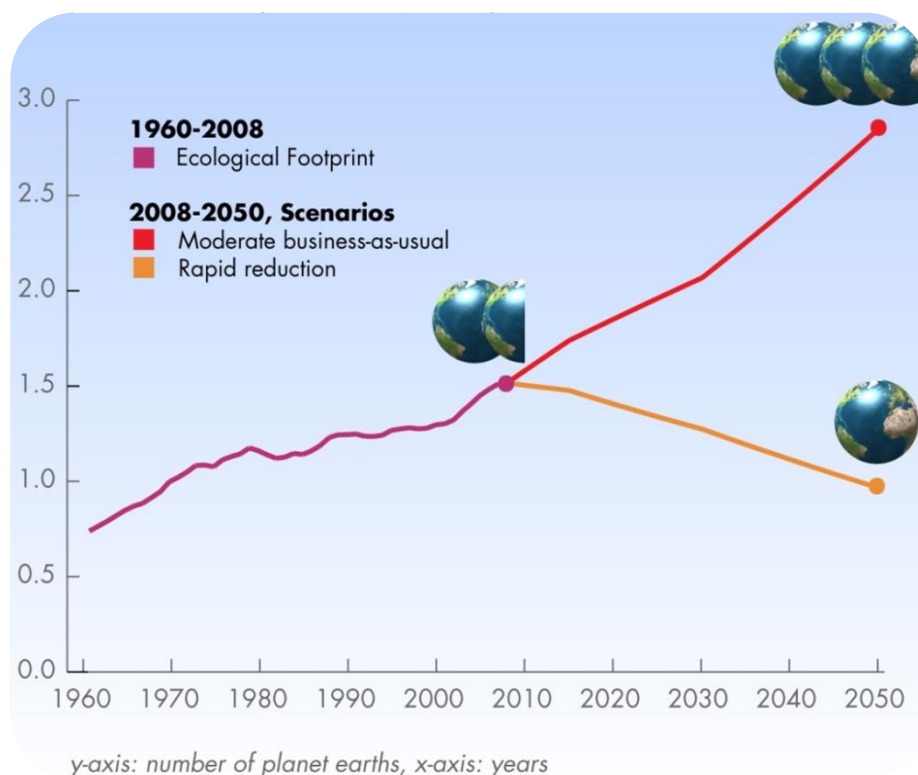

Готов ли си да бъдеш осведомен и ангажиран?

Фигура 1: Потребление на ресурси

Източник: http://www.footprintnetwork.org/en/index.php/GFN/page/world_footprint/

През 2010 година човечеството е използвало 70 милиарда тона природни ресурси (биомаса, изкопаеми горива, руди, минерали и вода). Това е 7 пъти повече, от използваното през 1950 г., еквивалент на 1,5 планети или номинално 25/30 тона на човек от населението годишно¹. Поради разрастващото се използване на ресурсите и опасното въздействие върху околната среда, масовото производство и потребление доведе до изменение на климата, намаляване на продоволствена сигурност, недостиг на вода и замърсяване на въздуха.²

Ако продължим с този „обичаен“ сценарий през следващите 35 години (увеличаване на населението и просперитет), скоро ще ни трябват почти 3 планети, за да задоволим нашите нужди³.

¹ UNEP, *Sustainable Consumption and Production, A Handbook for Policymakers*, 2015, p12

² Ibid, p12

³ Footprint Network, http://www.footprintnetwork.org/en/index.php/GFN/page/world_footprint/

Масово производство/потребление и тяхното въздействие

Защо консумираме толкова много?

Нормално е, природните ресурси на планетата да са достатъчни за всички. Но, както казва Ганди, *“Земята предоставя достатъчно за да задоволи потребностите на всеки човек, но не и алчността на всеки човек”*

Според ЮНЕП (Програмата на обединените нации по околна среда), проблемът е, че *“Настоящите икономически и бизнес стимули все още са съобразени с опита от 20-ти век; време на ниски цени на ресурсите, оправдано инвестирани в производителност на труда за сметка на производителността на ресурсите”*⁴. Проблемът на този подход е, че той не отчита екологичните разходи за всеки продукт или дейност и че пренебрегва факта, че повечето от нашите ресурси са крайни. С тази философия, много често е по-лесно и по-евтино продуктите да бъдат изхвърляни и заменени, отколкото да бъдат поправени или рециклирани.

Какво можем да направим за посигане на устойчиво потребление и производство?

За предотвратяване на щетите, причинени от свръхпотреблението, както и за да се гарантира достоен начин на живот за всички, с нашите ограничени ресурси, е абсолютно необходимо да се постигне устойчиво потребление и производство (SCP).

Дефинирано от ЮНЕП като „холистичен подход за намаляване на негативните последици върху околната среда от консумация и производство, насърчавайки развитието на качеството на живот за всички“⁵, SCP предполага, че икономическият растеж и развитието на обществото трябва винаги да отчита екологичната деградация, както и потребностите от ресурси на бъдещите поколения.

Фигура 2: Какво е SCP/ Устойчиво потребление и производство?

Източник:
<http://www.unep.org/resourceefficiency/Home/WhatisSCP/tabid/105574/Default.aspx>

⁴ UNEP, *Sustainable Consumption and Production, A Handbook for Policymakers*, 2015, p12

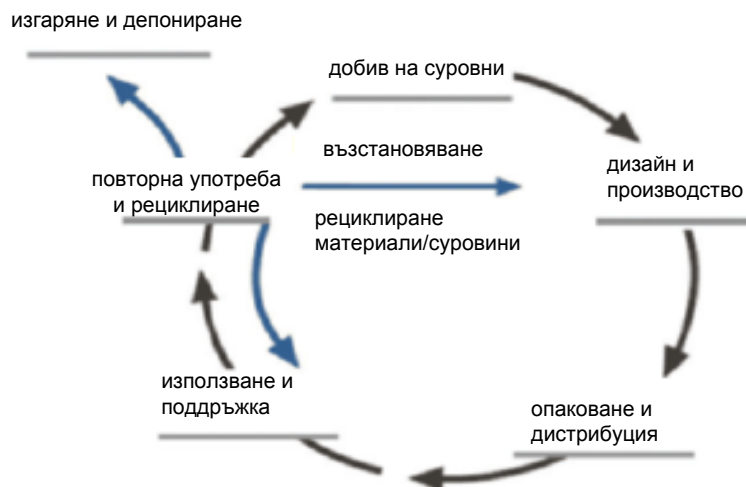
⁵ UNEP, *Paving the way for Sustainable Consumption and Production*, 2011, p.2 :

[http://www.unep.org/10yfp/Portals/50150/downloads/publications/Paving the way/Paving the way Summary Fenglish.pdf](http://www.unep.org/10yfp/Portals/50150/downloads/publications/Paving%20the%20way/Paving%20the%20way%20Summary%20Fenglish.pdf)

За намаляване на емисиите на парникови газове и отпадъци от добива, производството, потреблението и депонирането ние трябва да намалим използването на материали и енергия.

Едно от решенията е да развиваме това, което наричаме функционална икономика, в която плащаме само за услуга, която доставя блага, но без да притежаваме самото благо.

Същевременно трябва да разглеждаме въздействието върху околната среда през всички етапи от жизнения цикъл на продукта – в процеса на неговото производство и потребление.

Източник: UNEP, Sustainable Consumption and Production, A Handbook for Policy makers, 2015, p37

Как да успеем благогарение на дематериализацията?

Съществуват много различни решения за справяне с отпадъците, генерирани в резултат от неустойчиви процеси на производство и потребление. Дематериализацията, която означава използване на по-малко или никакъв материал при условие, че се доставя същото ниво на функционалност за потребителя, е един от ключовите елементи за осъществяване на устойчиво производство и потребление.

Например, можем да споделяме или отдаваме под наем на наши стоки по съседски, така че да не се нуждаем от няколко продукта, за да покрием обща необходимост. Например, ако имате нужда да косите тревата си, можете да си наемете косачка от ваш съсед, вместо и Вие да закупите една. Интернет ще бъде наистина интересен инструмент за да направи подобни мрежови акции за споделяне лесно постижими. Нашите CD-та, книги, вестници също могат да бъдат дематериализирани и да ни позволяват да спестяваме повече енергия и материали за една и съща услуга (при условие обаче, че електронното оборудване, което ползваме е екологично проектирано и разбира се – не се депонира).

Разбира се, съществуват също и решения за хората, които предпочитат да избягват мониторите. Обществените библиотеки за книги, вестници и дори дискове могат да бъдат добро решение за избягване на свръхпотреблението на материали. Закупуването на стоки „втора употреба“ също е начин да се циркулират продукти между нуждаещи се от тях хора и тези, които вече не изпитват потребност от продукта.

Всички такива начини на потребление са признати като допринасящи за една разходно ефективна икономика. Функционалният начин на потребление сближава хората и контактите по между им, като превръща действието покупка или продажба в по-малко търговски и повече социален акт. Предоставянето на същите услуги с намалено количество на използвана енергия и материали, в същност е признание, че те са по-устойчиви.

Сега вече си осведомен! Прави повече с по-малко!